

Päijät-Hämeen kuntien ilmasto- ja kiertotaloustoimenpiteitä 2022

Lisää maakunnan hyviä käytäntöjä löydät

[vaikuttavien ratkaisujen tietopankista - Kestävyysloikka.fi](https://kestavyysloikka.fi)

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Esityksen sisältö

- Esitys sisältää erilaisia ilmasto- ja kiertotaloustoimia, joita kerättiin kunnista keväällä 2023.
- Kuntia pyydettiin ilmoittamaan kunnissa vuonna 2022 tehdyt top 3 ilmastotoimenpiteet. Tänä vuonna keräsimme tietoja myös kunnissa tehdyistä kiertotaloustoimista.
- Esitys ei välttämättä sisällä kaikkien kuntien toimenpiteitä.
- Toimet ovat enimmäkseen konkreettisia toimenpiteitä vuodelta 2022, mutta ne voivat olla myös toimintamalleja, aiemmin tehtyjä tai vasta suunnitteilla olevia.
- Joissain kunnissa ei voitu resurssihaasteiden takia tehdä ollenkaan ilmasto- ja/tai kiertotaloustoimia vuonna 2022.
- Dioilla esiintyvät Hinku-, Fisu- ja Circwaste-edelläkävijöiden verkostojen logot kuvaavat kunnan kuulumista kyseisiin verkostoihin.
- Tiedot perustuvat kuntien ja aluekoordinaattoreiden omiin ilmoituksiin. Suomen ympäristökeskus ei vastaa tietojen oikeellisuudesta.

Asikkala

Liikkuminen

- Asikkala investoi pyöräilyn edistämiseen
 - Vuonna 2022 Asikkalassa investoitiin pyöräilyä tukeviin toimenpiteisiin kuten polkupyöräparkkeihin, polkupyöräkatoksiin, joissa on runkolukkomahdollisuus sekä sähköpyörrien latauspisteisiin. Pyöräparkkien sijoittelussa huomioitiin myös liityntämahdollisuudet, joten nyt Asikkalassa voi bussiin hypätessä jättää pyörän parkkiin turvallisin mielin.
- Asikkala kulkee sähköllä
 - Asikkalassa aloitettiin yhteiskäyttöautokokeilu hankkimalla kunnalle kolme täyssähköautoa - kaksi henkilöautoa ja yksi pakettiauto. Työntekijät käyttävät sähköautoja työajoihin omien autojen sijasta. Yhteiskäyttöautokokeilu on organisaation sisäinen jakamistalouden toimenpide.

Energia

- Asikkalan energiankulutus Astetta alemmas
 - Asikkala lähti mukaan valtakunnalliseen Astetta alemmas -energiansäästökampanjaan vuoden 2022 syksyllä. Asikkalan energiansäästöteot koostuivat mm. huonelämpötilojen laskusta, katuvalaistuksen optimoinnista, liikuntahallin saunojen ja lumitykin käyttämättä jättämisestä, autojen sisätilalämmittimien kieltämisestä sekä monenlaisesta tiedottamisesta.

Hartola

Energia/valaistus

- Katuvalaistuksen päivittäminen led-tekniikkaan
 - Tekniikan muutoksen lisäksi liikuntapaikkojen ja katuvalaistuksen valaistusaikaa on lyhennetty.

Rakennukset

- Aurinkoenergian kerääminen kunnan kiinteistöillä
 - Jäteveden puhdistamolle ja yhtenäiskoululle asennettu syksyllä aurinkopaneelit. Koulun aurinkopaneeleissa tuotanto n. 200kWh/pv.
- Kunnan kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen
 - Paloaseman ja kunnantalon ilmanvaihtolaitteistojen uusiminen, jonka seurauksena sähkön ja kaukolämmön kulutus tippunut merkittävästi.

Heinola 1/2

Energia

- Vihreän sähkön osto
 - Heinola osti vuonna 2022 vain uusiutuvilla tuotettua sähköä.

Kaavoitus

- Vierumäen Masterplan (2022–)
- Kehityshanke, jossa kohtaavat kestävän kehityksen yritysekosysteemi, vihreään liikkumiseen panostavat matkailun toimijat ja vähähiilinen asuminen. Alueen kaavojen suunnittelun yhteydessä on pidetty työpajoja ja asukastapaamisia.

Rakennukset

- Energiatehokkuuden parantaminen ja energiansäästö
 - Tähän sisältyy monia toimenpiteitä, joita on suunniteltu yhdessä konsulttitoimisto Enerkeyn kanssa. Valmistuneeseen Kailas-taloon asennettiin maalämpö ja aurinkopaneelit. Liikuntahallin IV-koneet ja varikon lämmönvaihtimet on uusittu. Astetta alemmas-kampanjan myötä alennettiin sisälämpötiloja, säädettiin automatisaatiota ja tehostettiin kulutusseurantaa.

Heinola 2/2

Toimintamalli

- Kestävän kasvun indeksin käyttöönotto (2021–)
 - Kunnassa on kehitetty kestävän kehityksen mittaamista ja siihen liittyvän indeksin käyttöönotto nytkähti eteen päin viime vuonna ja siitä raportoidaan v. 2022 tilinpäätöksen yhteydessä. Indeksi sisältää kuusi indikaattoria, joista kokonaisindeksiluku lasketaan: 1.Työpaikat bio- ja kiertotaloudessa 2.Heinolalaisten hiilijalanjälki/asukas 3.Metsäpeitteisen pinta-alan määrä 4.Huonon ilmanlaadun päivien määrä 5.Kestävän liikkumisen kulkutapaosuus 6.Lahden Seudun Liikenteen matkustajamäärät Heinolan linjoilla
- Päijät-Hämeen ilmastokumppanuusohjelmaan osallistuminen (2021–)
 - Päijät-Hämeen yrityksille suunnatun ilmastokumppanuushankkeen loputtua v. 2022, ilmastokumppanuuksien edistäminen ja kehittäminen siirtyi enemmän kuntien vastuulle. Olemmekin jatkaneet hankkeen luomalta pohjalta ilmastokumppanuustoimintaa kunnissa. Toimintaa koordinoi ilmastokumppanuus-ohjausryhmä, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa, siinä on mukana yhteyshenkilöitä kaikista Päijät-Hämeen kunnista.
- Ilmastotiekartan laatiminen
 - Heinolassa saatiin valmiiksi Ilmastotiekartta HIT, nimeltään Ilmastoposiitivinen Heinola 2030. Se sisältää runsaasti vähähiilisyyteen tähtääviä kehittämiskohteita ja toimenpiteitä. Tiekartan valmisteluun osallistui kaupungin työntekijöitä, yrittäjiä, valtuutettuja ja ulkopuolisia asiantuntijoita. [Lue lisää Heinolan ilmastotiekartasta \(heinola.fi\)](https://heinola.fi).

Kärkölä

Energia/valaistus

- Tievalaistuksen elohopealamppuja on vaihdettu vuonna 2022 led-lampuiksi yhteensä 195 kpl.

Rakennukset

- Yhtenäiskoulun 2. vaiheen koulurakennus valmistui ja otettiin käyttöön syyslukukauden alussa.

Ruoka

- Ruokailumahdollisuus eläkeläisille, mikäli ruokaa on jäljellä ja ylijäämäruoan ostomahdollisuus kaikille.

Vesihuolto

- Siirtoviemärihankkeen Kärkölä-Herrala valmistelu eteni, tarkoitus valmistua keväällä 2024.

Lahti 1/2

Kiertotalous

- Bioneeri-biojätteen lajittelupilotti omakotitaloalueella 2020-2024
 - [Lue lisää Bioneeri-lajittelupilotista \(salpakierto.fi\)](http://salpakierto.fi)
- Lahden kiertotalouden tiekartta 2022
 - [Lahden kiertotalouden tiekartta 2022 \(lahti.fi\)](http://lahti.fi)
 - [Uutinen Lahden kiertotalouden tiekartan hyväksymisestä \(lahti.fi\)](http://lahti.fi)

Rakennukset/kiertotalous

- Kaupungintalon peruskorjaus 2021-2023
 - Eliel Saarisen suunnitteleman 110-vuotiaan arvokiinteistön peruskorjauksessa purkutöille asetettiin korkeat laatu- ja kestävyystavoitteet. Kaupungintalon kaltaisen rakennuksen peruskorjauksessa on kyse suurista materiaalivirroista, joten myös luonnonvarojen säästämismahdollisuudet ovat suuret. Jätteestä saatiin hyötykäyttöön 609 tonnia eli 99 prosenttia. [Lue lisää Lahden kaupungintalon peruskorjauksesta \(lahti.fi\)](http://lahti.fi)

Lahti 2/2

Energia

- Hukkalämmön hyödyntäminen kaukolämmön tuotannossa
 - [Lahti Energia ja Lahti Aqua aloittivat Ali-Juhakkalan jätevedenpuhdistamolla hukkalämmön talteenoton \(lahtienergia.fi\).](http://lahtienergia.fi)

Liikkuminen

- Kaupunkipyörät
 - Lahti tarjosi kaupunkilaisten käyttöön 250 sähköavusteista kaupunkipyörää. vuonna 2023 pyörien ja asemien määrä kaksinkertaistui.

Padasjoki

Rakennukset

- Jätevedenpuhdistamon laitesaneeraus
 - Jätevedenpuhdistamolle uusittiin kaksi kompressoria, joiden ansiosta laitoksen sähkönkulutus tippui merkittävästi.
- Uimahallin energiansäästötoimet
 - Uimahallin suihkut uusittiin vettä säästäviin suihkuihin (veden tulon aikakatkaistu) ja valaistukseen lisättiin ohjausta. Lämmintä vettä saatiin säästymään tehdyillä toimilla.

Rakennukset/valaistus

- Kirjaston valaisinmuutos
 - Kaikki kirjaston kattovalaisimet uusittiin LED-valoiksi. Valaisin muutoksella saatiin sähkönsäästöä aikaiseksi.

LIFE15 IPE FI 004

LIFE17 IPC/FI/000002
LIFE-IP CANEMURE